Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 214. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 20-го ВЕРЕСНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 20, 1979 No. 214. VOL. LXXXVI.

СЬОГОДНІ РОЗПОЧАЛИСЬ В РИМІ ВЕЛИЧНІ СВЯТКУВАННЯ З УЧАСТЮ БАГАТЬОХ ТИСЯЧ ВІРНИХ, ВЛАДИК, СВЯЩЕНСТВА І —ПАЛОМНИКІВ З УСІХ КОНТИНЕНТІВ

Рим, Італія. — Сьогодні, в четвер, 20-го вересня ц. р., тут у Вічному Місті Римі розпочались величні святкування з нагоди 50-річчя Синоду українських єпископів в Римі (1929 р.) під проводом Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, 40-річчя єпископських свячень Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, 10-річчя посвячення собору св. Софії в Римі і 10-річчя відбуття Четвертого Архиєпископського Синоду.

У програмі, як це вже інформувалось раніше, між іншим передбачено: четвер, 20-го липня — посвячення пропам'ятної таблиці українських вояків в крипті св. Софії; п'ятниця, 21-го вересня — Архиєрейська Свята Літургія усіх Владик Української Помісної Католицької Церкви, яку очолить Блаженніший Патріярх Йосиф; субота, 22-го вересня — Архиєрейські Святі Літургії у: а) св. Софії, б). при гробі св. Йосафата в базиліці св. Петра, в) в церкві св. Сергія і Вакха та г) Студіоні. Цього ж дня відбудеться також Ювілейний концерт. У неділю, 23-го вересня — плянується загальна авдієнція у Папи Івана Павла II і величавий бенкет з відповідною програмою.

Численні громади з багатьох країн світу приїхали до Риму, щоб взяти особисту участь у цих небуденних урочистостях і в рамках підготови до 1000-ліття хрищення Руси-України.

З нагоди вересневих Ювілеїв Патріярша Канцелярія видала окрему пропам'ятну медалю із бронзи. Промір медалі 46 міліметрів. З одного боку медалі — постать Блаженнішого Патріярха Йосифа на тлі собору св. Софії, з другого — Папа Павло VI з нашими Владиками під час акту посвячення і благословення св. Софії в 1969 році. Медалю виконала італійська фірма, що займається нумізматикою. Ціна медалі 5 долярів.

Беручи під увагу обставини, що не всі вірні зможуть взяти участь в Римських Святкуваннях, численні громади запланували відбути в себе на місцях відповідні відзначування названих вгорі Ювілеїв у формі концерту чи святочних сходин. Крім того в усіх українських церквах УПКЦеркви в ЗСА, а також в інших країнах світу, будуть правитись Торжественні Богослужби в намірення українського народу і перебігу святкувань у Вічному Місті.

Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий

Зарядження про місцеві відправи були надіслані на адреси парафій Митрополичою Канцелярією у Філядельфії і канцеляріями поодиноких єпархій.

ПРЕДСТАВНИКИ ЦУКА ВІДВІДАЛИ УНСОЮЗ І „СВОБОДУ"

Представники ЦУКА під час відвідин в Головній Канцелярії УНС. Стоять зліва: головний секретар Володимир Сохан, головний організатор Василь Оріховський, інж. Дмитро Григорчук, головний контролер проф. д-р Богдан Гнатюк, головний предсідник УНС д-р Іван Флис, дир. Омелян Плешкевич, Дмитро Вох, головний касир пані Уляна Дячук, мец. Роман Гуглевич, головний контролер о. протопресвітер Степан Біляк, головний контролер мгр Іван Геврик, Роман Мицик і Степан Кравченюк.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В п'ятницю, 14-го вересня 1979 р., представники ЦУКА — Централі Українських Кооператив Америки та місцевої Кредитової Кооперативи „Самопоміч" відвідали Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і видавництво „Свободи". Вони відбули дружні розмови та обмінялися думками про загально-громадські та господарсько-економічні справи з членами Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу та членами Головної Контрольної Комісії УНС, які в той час переводили перевірку діловодства Головного Уряду.

Після закінчення розмов, оглядин приміщень в Українській Будівлі та влаштування видавництва „Свободи", Екзекутивний Комітет УНС гостив представників ЦУКА обідом під час якого розмови продовжувалися уже у вільнішій атмосфері.

Ю. Савчак і Б. Кучинський здобули перемоги в тенісовому турнірі УНСоюзу

Фіналісти і організатори тенісового турніру УНСоюзу на Союзівці.

Союзівка. — Юрій Савчак, багатократний чемпіон різних турнірів на Союзівці, відвоював втрачений минулого року примат в групі чоловіків 10-го з черги запрошеного турніру УНСоюзу, який відбувся тут в рамках традиційних Днів УНСоюзу в суботу і неділю, 15-16-го вересня. У групі сеньйорів третій рік підряд перше місце здобув Борис Кучинський.

У фінальній грі Савчак переміг д-ра Зенона Матківського, цьогорічного крайового чемпіона в групі молодших сеньйорів, вислідом 5-7, 6-0, 1-0, коли д-р Матківський не міг продовжувати змагань з уваги на корч в нозі. У півфіналах д-р Матківський переміг Івана Дурбака в одній з найкращих партій турніру вислідом 6-2, 3-6, 6-4, при чому цей останній також зазнав контузію ноги у третьому сеті, а Савчак — Олександра Олинця вислідом 6-1, 7-6. У чвертьфінальних грах у цьому сильному турнірі Дурбак елімінував Євгена Щербу, д-р Матківський — Юрія Вальчука, Олинець — Степана Федоровського і Савчак — Зенона Снилика. В цьому крузі змагалось 15 змагунів із 16-ох запрошених.

У групі сеньйорів, в якій змагалось 6 учасників, Кучинський вийшов першим, перемагаючи у рішальній грі Ігора Сохана вислідом 6-2, 6-2.

У групі переможених чоловіків перше місце здобув Юрій Петрикевич перемогою у фіналі над Марком Мурованим 6-2, 6-1.

Цей турнір влаштовують з 1969 року інж. Ю. Савчак і З. Снилик, а у переведенні його їм допомагає інж. Роман Ракочий, ст. Нагороди УНСоюзу фіналістам вручив З. Снилик.

Ню Йорк приготовляється для відзначення історично-церковних ювілейних свят

Ню Йорк (М. Г.). — У другій половині вересня ц. р., від 20-го до 23-го у Вічному Місті — Римі відбудуться „Українські Дні" з приводу ювілейних дат: 50-річчя Синоду Українських Католицьких Єпископів, що відбувся у 1929 році в Римі під керівництвом Слуги Божого Митрополита Андрея, 40-річчя єпископських свячень нашого Патріярха Йосифа, що відбулось в грудні 1939 року у Львові, 10-річчя посвячення Собору Святої Софії в Римі і 10-річчя відбуття четвертого Архиєпископського Синоду, на якому всі наші Владики прийняли патріярхальний устрій Помісної УКЦеркви і тому цей Синод називаємо каменоугольним.

З приводу цих ювілейних дат, які збігаються майже в

(Продовження на ст. 3)

КУБИНСЬКИЙ УРЯД ЗВІЛЬНИВ 4-ОХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Гавана/Вашінгтон. — Минулого понеділка, 17-го вересня, комуністичний уряд Куби звільнив 4-ох американців, які від 1960-их років перебували в кубинських в'язницях нібито за „політичні злочини".

Повідомляючи про звільнення Лоренса Лунта, Хуана Тура, Еверета Джексона та Клавдія Родрігеса Моралеса, яких кубинський режим засудив на довгі терміни ув'язнення за ведення шпигунства та „контрреволюційну" діяльність, речник Державного департаменту твердив, що в кубинських тюрмах вже більше нема американських політичних в'язнів, а раніше їх було 25. Протягом останніх п'ятьох років Гавана звільняла цих американських громадян, а минулого понеділка звільнила останніх 4-ох — заявив Годдінг Картер. Він також твердив, що звільнення згаданих громадян ЗСА не пов'язане з фактом, що 10 днів раніше американський уряд звільнив 4-ох пуерторіканських націоналістів, які були засуджені за терористичну діяльність, а саме за спробу вбити президента Гаррі Трумана та за збройний напад на членів Палати Репрезентантів. Проте, як вказують коментатори, Фідель Кастро кількакратно заявляв, що звільнить Лунта, Тура, Джексона і Моралеса тільки тоді, коли ЗСА звільнять згаданих пуерторіканців.

Хоча деякі політичні аналітики вважають, звільнення 4-ох американських громадян Гаваною представляє собою дальший крок на шляху до поліпшення відносин між ЗСА та Кубою, то речники американського уряду вказують, що можливість встановлення нормальних відносин між Вашінгтоном і Гаваною під сучасну пору неактуальна, бо кубинські військові частини далі перебувають на території кількох африканських країн, а також ще не вияснена справа присутності совєтської військової бригади на Кубі.

Японія приготовляється до парляментарних виборів

Токіо, Японія. — Біля 900 кандидатів різних політичних партій зголосили свої кандидатури на членів Палати Репрезентантів Японії та візьмуть участь у виборах, які відбудуться 7-го жовтня ц. р.. Як відомо, прем'єр-міністер Японії Масайоші Огіра розв'язав парлямент раніше цього місяця в надії, що у наслідок нових виборів ним очолювана Ліберально - демократична партія здобуде більшу перевагу, як у попередньому парляменті, коли ця партія мала 248 голосів. Огіра, який вже почав передвиборчу кампанію, заявив, що його партія сподіється здобути 271 голос.

Не менш оптимістично висловлюються кандидати Соціялістичної партії та двох центристських партій, які навіть узгіднили кандидатів поміж собою у деяких виборчих округах, щоб зменшити число послів Ліберально - демократичної партії. Не зважаючи на назву, ця партія є консервативною.

М. Огіра, закликаючи до „нового складу парляменту в 1980-их роках", закинув плян підвищення податків з метою зменшити бюджетовий дефіцит. Політичні спостерігачі уважають, що це тільки тактичний хід на час передвиборчої кампанії, що свідчить про сильні намагання Ліберально-демократичної партії добитись значної перемоги у парляментарних виборах.

Сенатор Беллмон закликає відкласти справу САЛТ II

Вашінгтон. — Промовляючи в Сенаті в понеділок, 17-го вересня, впливовий републіканський сенатор Генрі Беллмон з Оклагоми закликав цю Палату Конгресу відкласти до наступного року справу ратифікації нового договору із Совєтським Союзом відносно обмеження стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II), твердячи, що раніше треба перевести „загальну перевірку" дотепершньої закордонної та оборонної політики ЗСА. Сен. Беллмон не заявив, що особисто голосуватиме проти САЛТ II, але висловив переконання, що під сучасну пору не було б потрібних для ратифікації двох третіх голосів вісх сенаторів.

Прихильники САЛТ II надіялися, що сен. Беллмон, якого зараховують до табору поміркованих, зуміє переконати інших републіканських законодавців, щоб голосували за тим договором. Заява Беллмона Розбила ті надії, що представляє собою поважну поразку, бо вже раніше сенатор Говард Бейкер із Теннесі, лідер Републіканської меншості в Сенаті, повідомив, що якщо не будуть схвалені деякі додатки чи зміни, то він голосуватиме проти САЛТ II. Крім того впливовий сенатор Роберт Дол з Канзасу теж закликав відкласти справу ратифікації договору до часу поки не буде розв'язана проблема присутності совєтської військової бригади на Кубі. Прихильники САЛТ II раніше покладали надії також на сенатора Дола.

У своєму понеділковому виступі сенатор Беллмон закликав до створення спеціяльної конгресової комісії, яка 1-го березня наступного року розпочала б точну перевірку американської закордонної та оборонної політики.

Р. Ніксон відвідує комуністичний Китай

Пекін. — Річард Ніксон, який в 1972 році, будучи президентом ЗСА, започаткував нову добу у відносинах поміж ЗСА і Китайською Народною Республікою, прибув до Пекіну у понеділок, 17-го вересня, на чотириденні відвідини. Це вже другі відвідини Ніксона від часу його резигнації зі становища Президента ЗСА в 1974 році.

На летовищі Ніксона зустрів міністер культури КНР Гуанг Жен та американський амбасадор Ленард Вудкок. Під час перебування у Пекіні Ніксон буде гостем першого заступника прем'єр-міністра КНР Денг Шіапінга на бенкеті у честь американського гостя.

Під час короткої пресконференції на летовищі Ніксон заявив кореспондентам, що метою його відвідин „не є переговори, а прямо виміна поглядів". Він бажає, щоб китайські лідери його поінформували про сучасні відносини поміж ЗСА і КНР.

До Пекіну з Ніксоном прибув його зять Едвард Кокс і група працівників Таємної Служби ЗСА.

Розалинн Картер вітатиме Папу Івана Павла II в Бостоні

Вашінгтон. — З Білого Дому повідомляють, що коли Папа Іван Павло II прибуде до Бостону, Массачусетс, 1-го жовтня ц. р., то в імені президента Джіммі Картера його вітатиме пані Розалинн Картер, дружина Президента.

Як вже інформовано, Вселенський Архиєрей розпочне свої відвідини Америки в Бостоні, а відтак відвідає Ню Йорк, Філядельфію, Де Мойн в стейті Айова, Чікаго та Вашінгтон.

Раніше Білий Дім подав до відома, що в Бостоні Папу вітатиме віцепрезидент Волтер Мондейл, але пляни змінено і в той же день Мондейл очолюватиме американську делегацію в Панамі під час церемоній, які пов'язані з договором відносно Панамського каналу.

Коли Папа Павло II прибуде до Вашінгтону 6-го жовтня, то його на летовищі військової бази Андрюс в Мериленді вітатиме д-р Збігнєв Бжезінський, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки. Як відомо, Вселенський Архиєрей і д-р Бжезінські є поляки.

ЛЕОНІД БРОКХІЗ, ОПИНИВШИСЬ В ЯПОНІЇ „ВИБРАВ ВОЛЮ" І ОТРИМАВ ПРАВО АЗИЛЮ У ЗСА

Токіо, Японія. — Леонід Брокхіз, совєтський спеціяліст комп'юторської системи і член Комуністичної партії Совєтського Союзу, прибувши до Японії — „вибрав волю", водночас попросивши політичного азилю в Америці. Американські урядові чинники в Японії признали йому це право — і сьогодні він вже перебуває у ЗСА.

На початку цього місяця до Токіо прибув 33-річний Леонід Брокхіз, член совєтської місії, яка прибула до Японії, щоб переговорювати в справі закупівлі японських комп'юторів для СССР. Він також працював для Совєтського інтуриста.

Японське міністерство закордонних справ заявило, що Брокхіз, прибувши до міністерства, заявив: „Я хочу політичної свободи та бажаю студіювати в ЗСА. В сучасному совєтському суспільстві немає для мене ніякої майбутности".

Коли Брокхіз не вернувся до свого готелю, совєтська амбасада повідомила про це Міністерство закордонних справ Японії. Американські урядові чинники в амбасаді погодилися дати йому право політичного азилю в ЗСА, негайно про це повідомивши японський уряд.

Перед його відлетом до Америки, совєтським представникам з амбасади дозволено перевести інтерв'ю з Брокхізом, щоб переконатися, чи його рішення було добровільне і ніким невимушене. Подробиці його розмови зі совєтськими представниками не подано до публічного відома.

Брокхіз — це вже третій совєтський громадянин, який цього року „вибрав волю" у Японії. У червні ц. р. два музиканти з Ленінградської Філармонії попросили політичного азилю в Америці, одержавши його без жадної проволоки. Це були 43-літній трубач Валентин Малков та 42-літня скрипачка Наталія Колоскова, які не хотіли навіть говорити з представниками совєтської амбасади.

Минулого року найславнішим совєтським політичним втікачем у Японії був пор. Віктор Іванович, що втік із своїм совєтським джетом МІГ-25. Його втеча викликала доволі широкий відгомін на Заході, поперше тому, що він зумів продертися через японську повітряну оборонну лінію, а подруге, з уваги на те, що його новий совєтський літак придбав багато технічної інформації американських спеціялістам.

За останніх кільканадцять років 17 визначних совєтських громадян „вибрало волю" в Японії, водночас, отримавши право політичного азилю в Америці.

ЗСА признали право політичного азилю для чергових двох тинцюристів совєтського „Большого" балету

Лос Анджелес, Кал. — Пресові агенції і американська преса інформують, що Державний департамент погодився надати право політичного азилю черговим двом совєтським танцюристам з „Большого" балету в Москві, які, виступаючи в Лос Анджелесі, зголосились на поліцію, заявивши своє бажання залишитися у З'єднаних Стейтах Америки.

Танцюристи — Леонід і Валентина Козлови (подружжя), які час-до-часу виконували керівні ролі в балетах, а від часу втечі Александра Годунова, Козлов заступав його у сольових ролях, зокрема у „Лебединому озері" і „Ромео і Джульєт", відлучились від групи в неділю, 16-го вересня ц. р., в часі коли саме балет закінчував своє турне по ЗСА і чергового дня мав повертатися до Совєтського Союзу.

Втеча Леоніда і Людмили Козлових була другою втечею солістів „Большого" балету у цьому сезоні, бо, як відомо, 25-го серпня попросив права політичного азилю соліст цього ж балету Александер Годунов, справа втечі якого набрала була широкого розголосу у зв'язку з його дружиною Людмилою Власовою. Цю жінку насильно вивели з готелю „Мейнфлавер" у Ню Йорку вісім совєтських дебелих агентів і вивезли її на Міжнароднє летовище Кеннеді, де велися майже триденні переговори між американськими еміграційними чинниками і совєтськими представниками, які ніяк не хотіли погодитись, щоб речники американської Служби Еміграції і Натуралізації могли зустрінутись із Власовою на відокремленні і почути від неї чи дійсно вона добровільно вирішила повертатись до СССР.

Вістку про втечу Козлових підтвердив Верн Джервіс, представник Служби Еміграції і Натуралізації у Лос Анджелесі, який додав, що спочатку вони були під опікою поліції, а опісля заки наспіла відповідь із Державного департаменту про азиль, опіку над ними перебрали федеральні службовці.

СССР знову купує американську пшеницю

Вашінгтон. — Минулого понеділка, 17-го вересня, Департамент сільського господарства повідомив, що Совєтський Союз закупив в ЗСА додаткових 200,000 метричних тонн пшениці.

Як відомо, Москва підписала 5-річний договір із ЗСА в справі закупівлі різних родів зерна. Додаткових 200,000 метричних тонн пшениці зараховані на конто четвертого із п'ятьох бюджетових років, який розпочнеться 1-го жовтня цього року. На той же рік Совєтський Союз вже раніше закупив 6,63 мільйона тонн зерна, а саме 3,96 мільйона тонн пшениці та 2,67 мільйона тонн кукурудзи.

П'ятирічний договір щодо закупівлі Совєтським Союзом американського зерна підписано тому, що Вашінгтон хотів запевнити, щоб не було надто драстичних змін з одного року до другого, бо такі зміни раніше спричинювали раптові підвищення в цінах харчових продуктів в Америці.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕР СЛ. П. СТЕПАН ШЕПАРОВИЧ, ГОЛОВА СТАНИЦІ Б-ВА І УД УНА

Ню Йорк, Н. Й. — Як це число газети вже було на пресі, з Ню Йорку наспіла вістка, що там у середу, 19-го вересня 1979 р. помер після важкої недуги голова Станиці Братства І Української Дивізії УНА сл. п. Степан Шепарович. Подробиць похоронних відправ ще не устійнено, але Управа Б-ва інформує, що похорон відбудеться в суботу, 22-го вересня ц. р., на українському православному цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтське господарювання

Совєтський Союз та його комуністичні сателіти, віруючи десятки років у те, що вони знайшли запевнену формулу як зберігати себе перед недоліками й браками капіталістичної системи, знову бачать як їхні ілюзії розбиваються внівець. Балакучий Хрущов навіть проповідував, що СССР швидко не тільки пережене Захід, але ще й його угробить. Ці погрози, які мали зреалізуватися в 1970 році, залишилися тільки погрозами, і тепер, майже десять років від „сподіваної" загибелі капіталізму, Совєтський Союз, вдруге в останніх чотирьох роках, розпачливо закуповує американське збіжжя, щоб зберегти СССР від нової сільсько-господарської кризи.

У багатьох частинах Совєтського Союзу існують великі можливості на те, щоб вирощувати збіжжя, і засадничо СССР не тільки не повинен імпортувати збіжжя з Америки, Канади й Австралії, але повинен сам експортувати збіжжя за кордон.

Але цього досі немає та мабуть ніколи й не буде, хоча совєтський уряд витратив та далі витрачує мільярди на покращання господарства. Такий же самий збір збіжжя збирається з наводнених піль як з ненаводнених акрів. У більшості штучні навози не доставляють на час. В загальному, одна корова в колгоспі дає два або й три рази менше молока, як дає корова в Америці. Коротко кажучи, колгоспи є нездібні повернути державі ці великі фінансові інвестиції, які робить совєтський уряд роками, але без ніякого успіху.

Минулого року Боб Берґленд, американський секретар рільництва, відвідав СССР, щоб обзнайомитись із станом рільництва і домагався, щоб йому подали приблизні оцінки урожаю. Річ зрозуміла, такої оцінки він не одержав, тому, що все в СССР є таємницею, та щобільше ніхто в СССР не знає вислідів, хоча б здогадливого урожаю. Навіть ці офіційні цифри, які уряд час від до часу подає, є перебільшені самим урядом, або місцевими апаратчиками, які завжди перебільшують цифри своєї „видатности".

І хоча СССР цього року знову купує великий запас збіжжя від Америки, совєтська пропаганда далі кричить, що СССР та його „соціялістичні союзники" в Східній Европі не мають ані інфляції, рецесій, промислових недомагань чи проблем робітничих вимог.

Але у такому разі насувається питання, що діється у совєтській економіці?

У першу чергу, економічний зріст Совєтського Союзу є на склоні, промисловість не дописує, а інфляція є також великою проблемою у комуністичному світі. Комуністичні режими в Східній Европі мусіли підвищити ціни на основні речі щоденного вжитку, мимо колосального ідеологічного риску. Сам Совєтський Союз винен Заходові понад 50 мільярдів долярів за західню технологію, а найновіша статистика показує, що 1990 року всі борги СССР та країн КОМЕКОН-у для Заходу виноситимуть біля 200 мільярдів.

Спеціялісти з ділянки совєтської економії твердять, що з браку доброго врожаю, збір збіжжя цього року буде 30 мільйонів тонн менше від принятого пляну, і за імпортування того збіжжя, правдоподібно з Америки — СССР мусить заплатити 4,5 мільярдів долярів.

Продуктивність робочої сили в СССР дуже низька та нестабільна, що є промовистим фактом у т. зв. „соціялістичній системі". Відсутність робітників у праці, мимо суворих кар, що їх накладають на винуватих, є важливим фактором цієї проблеми, що у великій мірі спричиняє зменшення продуктивного темпа.

Совєтський уряд, без сумніву затривожений таким оборотом подій, видав довгий декрет, взиваючи до кращого плянування, кращої технології; безустанно видає заклики, заохочуючи до покращання видатности та ефективности праці.

Совєтський Союз, однак, має в одному секторі перевагу над Заходом, а саме у сфері енергетики, де продукція нафтової ропи досі вистарчає на власні потреби як теж на потреби сателітів. Але навіть і в тій ділянці продукція кулигає, і згідно з аналізою американського Центрального Розвідчого Агенства брак енергетичного палива в СССР відчуватиметься уже в 1988-их роках, а може й скоріше.

У висновку можна б твердити, що совєтська економіка, а зокрема плянування у сільському господарстві зазнаватимуть все більших неуспіхів і в будучому можуть спричинитися до великої господарської кризи, якщо Захід, а зокрема З'єднані Стейти Америки, вестимуть розумну економічну політику супроти СССР і комуністичних країн взагалі, щоб за посередництвом продажу збіжжя і добитись максимальної свободи для поневолених Москвою народів і поширення прав людини в комуністичному світі.

В. Ленцик

ПЕРЕД ВАЖЛИВИМИ ДНЯМИ В РИМІ

(Думки з нагоди кількох Ювілеїв)

Очі всієї української діяспори, як також нашого народу в Україні будуть під кінець вересня звернені на Вічне Місто Рим. Там бо зберуться під проводом Української Католицької Єрархії вірні нашої Церкви, щоб відзначити кілька Ювілеїв. Відзначення цих Ювілеїв повинно у своїх наслідках мати рішальний вплив на дальший розвиток нашої Церкви в діяспорі.

Першим і то будуючим Ювілеєм буде відзначення 50-ліття Конференції українського греко-католицького Єпископату в Римі, що мав місце в днях від 21-го до 29-го жовтня 1929 року.

Тоді то під проводом Слуги Божого Архиєпископа Львівського і Митрополита Галицького Андрея Шептицького зібралася майже вся єрархія на важливі наради.

Такі наради були започатковані вже в 1927 році у Львові під проводом митрополита Кир Андрея Шептицького. В них взяли тоді участь всі владики, що очолювали наші епархії в Европі, Югославії, Закарпаттю, Америці й Канаді. Брав також участь східньо-католицький єпископ з Болгарії. Отже брали в ній всі єпископи слов'янського обряду об'єднані з Римом.

У 1929 році не було болгарського єпископа, але за виїмком еп. Такача з ЗСА та еп. Ладики з Канади, взяли всі греко-католицькі єпископи. Вживаємо тоді прийнятої назви „греко-католицька Церква".

Чим характеризувалися наради Єпископату в році 1927 і 1929, яких Ювілей наша Єрархія відзначує цього року?

Отже їх ціхувала єдність цілого нашого Єпископату всіх наших епархій чи то в Европі, чи на поселеннях. Хоча відосередні тенденції були і тоді, але нарада нашого Єпископату в Римі недвозначно вказувала, що авторитет львівського Архиєпископа і Галицького Митрополита Кир Андрея Шептицького є безспірним. Митрополит Шептицький був свідомий своїх прав, як галицький митрополит, що одідичив права київських митрополитів з відновленням Галицької Митрополії в 1807 році. Ті права рівнялись майже патріяршим, хоча без патріяршого титулу, як також тоді ще не було офіційного ствердження -визнання, що Львівський Архиєпископ має права Верховного Архиєпископа, що сталось щойно в році 1963, і не було ще Декрету Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви, який признає Верховному Архиєпископові такі самі права, що їх мають східні патріярхи.

Орган священицького Товариства „Нива", писав після нарад у Римі такі актуальні слова і на сьогодні: „А щоби се осягнути, мусить вона (Церква) сама в собі як найкраще зорганізуватися, мусить об'єднати усі розкинені частини і поодинокі епархії, що досі жили, чи починають жити своїм власним життям на шкоду цілости — і таким чином створити одну міцну зорганізовану цілість, одну в нутрі і на зовні під зглядом літургічним, обрядовим і дисциплінарним. Се було і буде найголовнішим завданням таких конференцій".

Ці рядки в „Ниві" підписав відповідальний редактор о. Петро Хомин, нині сеньйор українських католицьких журналістів, митрат і редактор епархіяльного тижневика „Наша Мета" в Торонто.

На нашу скромну думку цьогорічні наради нашого Єпископату в Римі, які повинні мати питому східній Церкві назву Синоду, найкраще відзначать 50-літній Ювілей нарад нашого Єпископату під проводом Слуги Божого Кир Андрея Шептицького, якщо всі наші Єрархи без виїмку, однодушно, об'єднано рішать на ділі впровадити в життя помісність нашої Церкви.

Ми віримо, що Святіший Отець Папа Іван Павло II піде на зустріч нашим змаганням мати сильну об'єднану Церкву, яка буде зберігати свої традиції та збереже вповні суто східній характер при збереженні догм Вселенської Церкви.

Об'єднаної Церкви, сильної морально, організаційно і фінансово нам потрібно, щоб не тільки задоволити і попровадити наших вірних в діяспорі, але також об'єднано домагатись перед могучими цього світу прав для нашої Церкви в Україні, де вона була насильно зліквідована та мусіла піти в катакомби.

Об'єднаний Єпископат, при помочі зв'язків із собратами в Єпископаті по різних країнах, може багато зробити в користь наших переслідуваних Братів і Сестер на рідних землях.

І тут мимоволі приходять на гадку слова Папи Павла УІ, які він висловив до Блаженнішого Кардинала Кир Йосифа 25-го лютого 1965 року: „Якщо будете в згоді — будете жити... Якщо будете в згоді — знайдете сили здобутися на жертви, що напевно будуть необхідні, щоб ви могли зберегти ваше ім'я і зберегтись у Вашій історії... Де згода там перемога!..."

Наведені слова повинні присвічувати нарадам нашої Єрархії, повинні бути дороговказом нашому духовенству та мирянам нашої Церкви.

У 1929 році були ще дві події, які були тісно пов'язані з Конференцією нашого Єпископату.

Перша подія — це висвячення на єпископа Преосв. Кир Івана Бучка, якому уділив свячень Слуга Божий Митрополит Кир Андрей та Преосвященні Владики Кир Григорій Хомишин і Кир Йосафат Коциловський, обидва мученики за св. Віру. Бл. пам. Кир Іванові Бучкові Боже Провидіння призначило відіграти велику ролю в час великого ісходу після Другої світової війни і за свою працю він заслужив собі на почесне ім'я „Опікуна Скитальців".

Другою подією в Римі, що збулась в році 1929, — це відзначення 50-ліття благословення Колегії св. Йосафата, яку коштом Апостольської Столиці збудовано для виховання наших кандидатів на священиків.

Цьогорічним осередком Римських Днів буде особа Блаженнішого Отця нашого Кардинала Кир Йосифа, що його ми всі визнаємо за нашого Патріярха. Боже Провидіння йому призначило протягом його довгого і повного терпінь життя відограти особливу ролю в житті нашої Церкви.

Спершу, як молодий вчений, він випровадив українське богословське ім'я на широке міжнародне поле своїми вдумливими працями, які знайшли високе признання в наукових богословських колах.

Ще на рідних землях він став організатором найвищої Богословської Школи, а саме: спершу як ректор Духовної Семінарії і Богословського Факультету від 1926 року, а згодом як організатор Богословської Академії, якої відкриття довершив засновник Академії 6-го жовтня 1929 року Митрополит Кир Андрей Шептицький. Отець Ректор Сліпий був душею Академії і своїм організаційним хистом та розумінням потреби високоосвіченого духовенства, поставив Богословську Академію на рівні католицьких університетів Заходу. Отже цього року припадає 50-ліття від основання Богословської Академії—духової дитини Блаженнішого Отця Кир Йосифа.

30-го вересня мине 62 роки, як в 1917 році в манастирі Уневі Митрополит Шептицький уділив молодому богословові єрейських свячень. А 22-го грудня 1939 року прийняв він вінець єпископський — митру з рук Митрополита Шептицького, Кир Никити Будки та Кир Николая Чарнецького. Отже цього року 22-го грудня сповниться 40 років служіння Христовій Церкві в Україні спершу як Архиєпископ — Помічник Слуги Божого Кир Андрея, а після смерти Слуги Божого Кир Андрея, як Львівський Архиєпископ і Митрополит Галицький. За той час Достойний Ювілят, як вірний слуга своєї Церкви, Народу і Христа, витерпів 18 років заслання в Сибірі, а з 1963 року, коли його звільнено, працює серед нас і для нас.

Овочі тієї праці є наглядні і нема потреби їх вичисляти. Треба однак пригадати, що цього року припадає 10-ліття, як відбулось величаве посвячення Св. Софії на Українському Католицькому Університеті ім. Климента Папи, що в ньому взяли участь всі наші Єрархи, численні вірні, священство та сам Святіший Отець Папа Павло УІ. Само відзначення Ювілеїв було б безцільне, якщо б воно кінчалось на самому славословленні.

Наша Церква потребує тепер дуже далекозорої, об'єднаної дії, базованої на пошані авторитету, взаємному довір'ї та правдивій християнській любові брат до брата. І тут доцільним є навести такі актуальні і тепер слова Папи Павла УІ з нагоди піднесення Блаженнішого Отця Кир Йосифа до гідности Кардинала, які відносяться до Єрархії, священства та мирян: „Будьте з'єднані, любіться, віддайте вашому Кардиналові-Митрополитові щиру пошану синівської люблячої відданости, а побачите скільки проблем упроститься і вони стануть плідними на назвичайні святі діла".

Теодор Терен-Юськів

ЗАКАТУВАННЯ ІВАСЮКА

Треба зі щирістю ствердити, що жадна смерть наших недавніх або й давчіших героїв, як ось хоч би Шухевича-Чупринки, Бандери чи навіть А. Горської не вчинили на автора цих рядків такого зовсім неочікуванoого, болючо розчавлюючого і довготривалого враження, як мучеництво і вбивство життєрадісного і особливо талановитого композитора Володимира Івасюка у Львові. Чупринка чи Бандера, як провідники і вершинні фронтовики були в повсякчасному, справжньому бої із вічним московсько-большевицьким ворогом і перед ними височіла велична ідея боротьби з невідкличним рішенням побіди або смерти. Вони самі і всі ми були цього вповні свідомі. Навіть малярка Горська працюючи довше в підпіллі, могла очікувати жорстоких переслідувань, а може навіть і смерти. Людині ж музики, пісенотворець, якого піснями гомоніла вся Україна, а також інші країни, як: Болгарія, Чехо-Словаччина, Білорусія, Литва, Румунія, Польща (треба б тільки почути платівку з його „Червоною рутою", яку репрезентативний польський ансамбль співає... по-українськи) та ін., він не міг ніяк сподіватись аж такої небезпеки, як нагла мученицька смерть в спосіб дикунського закатування поліційними чинниками Москви. Важко і просто неможливо було повірити, що в нинішній час, все ж таки культурного поступу, а навіть лібералізму, наприкінці 20 століття, може статися такий неправдоподібно жахливий випадок, що всіми любленого композитора, закатовують шовіністичні нелюди. І хоч силою переконливих фактів для нікого не було жадною таємницею, що вбивства доконали кагебівські опричники, то все ж таки немов би чогось бракувало до цілковитого переконання й не хотілося вірити, що цю багатонадійну людину замучено побоями, вирвано очі, відрізано язика, поламано пальці, в рани повпихано пучки калини (ми пригадуємо, що учасники похоронів Горської мали на грудях саме пучки калини) і все це за його чесність, характерність і неприховану національну свідомість.

Та треба було зустрінути молодого нашого чоловіка зі Львова, що живе тепер у Ню Йорку, який утікав кілька разів із совєтського пекла і врешті йому вдалося. Цей молодець показав нам борозди шрамів від загоєних ран на рамені, де кеґебісти, коли він не дуже то поспішав зняти з рукава жакета вигаптуваний тризуб, вирізали йому той тризуб глибоко в шкірі на тому ж місці.

Тепер уже хіба не може бути і найменшого сумніву, що такі звірства доконують і досі поліційні садисти Москви, особливо в Україні. І ще одно цікавило нас дізнатися під цієї молодої людини. А саме: чи не були це припадково наші яничари, покрою Сташинського. Відповідь звучала: „О, ні! Це були настоящі русскі". Невіджалувана смерть Івасюка, це найбільш нелюдське, жорстоке і звироднілe дикунство зі всіх політичних вбивств в Україні, які нам відомі.

А ось який шлях був до цього дикунства. Спосібний Івасюк скінчив у Чернівцях медицину тільки на те, щоб ствердити, що лікарем йому ніколи не бути, бо це звання зовсім не цікавило його. Зате пісні, що він їх почав творити, подобались друзям і привертали до себе пильну увагу інших людей. Тому пішов він студіювати музику в Львівській консерваторії, де зразу визнано непересічність його таланту. Студіюючи музику, Івасюк і дальше компонував пісні, що їх виконували й ансамблі: „Смерічка", „Червона рута", група Мареничів та інші менше відомі гуртки. Пісні Івасюка були дуже приманливі й цікаві своєрідністю ритміки і водночас народности. Вони приносили йому розголос серед людей, і тому на нього звернули увагу комуністичні верховоди.

(Продовження буде)

З МОГО ВІКНА

ГОРИ МОЇ, ГОРИ...

(Лемківська говірка)

Но посмоттеся люде добри як то тепер час окропечни деси втіче, ба, жене — летит, кадиси гальопус.

Аним ся іще добрі не пообзирава, а юж більше, як дві неділи минуло, як ім з Криници — веси Криници — міста приїхава. Перешкаджав мі частий дойдж і зимно в Перемишли, але потім налишла погода і кус отепліло в природі.

Надививамся на тоту нашу лемківску землю і наплакавамся під мойов церквов, де мя колись християли. Стоїт, як тота сирота і питаєсі Бога, за щозь мя, Боже, так скарав?

Тоти червони і біли встонжкі шо висят у царских вратах, ходят за мнов і душу ми шматуют. Тот, хто їх там повісив, стане колись мусово на остатнім і страшнім суді.

Хижі моєї нема, школи нема, і сусідів война забрала, вшитко спалене наокола. Не лишилося нич з мого сева, лем єдна стара церковця, в котрій лемки витоптали пороги, виклячали пред іконостасом дошки, молячи Бога о хліб насушний і пашу для худоби.

Церква замкнена, лем тоті встонжкі през діравий одвірок видно. А што ся ту колиси діяво, як ту колиси биво!

Том дорогом преходили лемківски весіля, гукали дружбове в капелюхах з перечками, сьпівали дружечки в барвінкових віночках, і прегварлялися свашки зо сватами. Фуркали коні над дебрами і горіли колиси купальські огні на тих горах.

Ту, понад тридцет років тому лемківски фраіри засвідчили же лемкі тіж мают право жити на волі.

А тепер тихіцько ту, як у гробі. Тівко лемківска земля, мокра від крови, і старі дерева каво церкви і тот потік і гора Ворочень такі, як биви давно, тівко сумни, сумни, заплакани.

Бивам і в Сяноці, і в Щавнику, і в Тиличи, где мій дідо, Онуфрій Дрималик за отца духовного бив.

Прощавам своїми свезами юж на завсе тоту нещасну Лемківщину, і тот цминтар, де спит Никифор, наш лемко. Лежит він там на рідній своїй землици в гранітовім гробі. На плиті напис — Nikifor Kryniski.

Юж і по смерти зробили му на злість. Не лежит він медже двома смеречками, і не росте на гробі барвінок...

Пам'ятам добрі з дитиньства тоті криницкі і сяніцкі гори, як би то биво вчера. І летит за мнов співанка, здоганят мі тота пісня, що ся сховава за вугол старой, лемківской хижі:

„Гори мої, гори,
Гори зелененькі,
Таки ви сте красни
Як мвади друженьки.

Гори мої, гори,
Горички, гороньки,
Летять мі за вами
По личках свезоньки...

Іванна Савицька

Лев Яцкевич

СТЕПАН ТИМОШЕНКО — ВЧЕНИЙ СВІТОВОЇ СЛАВИ

[2]

Але найбільшою несподіванкою для мене було те, що на письмовім столі майже кожного інженера лежав підручник „Аналіз напруг" Степана Тимошенка. Переглянувши цей підручник, з певним хвилюванням, я ствердив, що це був в загальному, той самий підручник, з якого я на Львівській Політехніці вивчав курс „Міцности матеріялів" у проф. Губера, тільки розподіл матеріялу та черговість розділів були дещо відмінні.

В підручній бібліотеці моєї фірми я несподівано наткнувся на збірне видання творів С. Тимошенка, видане з нагоди його 75-ліття, з якого я дізнався, що Тимошенко був науковим консультантом в фірмі Вестінґгавзі, в Піттсбурґу, крім цього, впродовж своєї 5-літньої праці в тій фірмі, він перевишколив велику кількість вестінґгавзівських інженерів, що займають тепер там керівні становища та користуються, річ природна, його книжками та науковими працями.

Степан Тимошенко не став світовим вченим за одну ніч, як „деус екс махіна". Шлях до його слави був встелений довголітньою важкою працею, численними науковими дослідами, експериментами, слідкуванням з осягами інших науковців та поставленням метою свого життя: досягнення вершин своєї науково-технічної спеціяльности.

Опис цього шляху, в щирій та безпретенсійній розповіді, находимо в його „Спогадах" написаних, до речі, російською мовою, бо українською, літературною мовою він не володів. Свої спогади він написав в 1963 р., з нагоди 85-ліття свого народження, за спонукою „Об'єднання Абсольвентів Петербурзьких Політехнічних Інститутів" в Парижі. Англомовний переклад тієї автобіографії Роберта Еддиса, п. з. „Єс, ай рімембер", появився в 1968 році з нагоди його 90-ліття, накладом Видавництва Д. Ван-Ностранд Ко., інк.

Цю автобіографію читається з великим зацікавленням, немов сензаційну повість. Вона пронизана густо неприхованим сентиментом автора до країни свого народження та до своїх двох молодших братів: Володимира та Сергія, з якими він постійно тримав контакт та допомагав їм матеріяльно в Европі й в ЗСА, де вони по Другій світовій війні, за його допомогою переселилися. Правда, в його автобіографії можна зустрінути багато завваг та міркувань, не під смак українському читачеві, але не слід забувати про те, що Тимошенко народився в Україні більше 100 років тому, цебто тоді, коли тільки дуже малий відсоток українців був політично свідомий. Але є також у тій автобіографії низка епізодів, що перекликається з нашим власним еміграційним життям в Европі та Америці. І він, і ми покинули рідний край та вибрали долю політичних емігрантів. І він, і ми, по короткім побуті в Европі, переселилися на постійне до ЗСА. І він, і ми не зуміли повністю пристосуватися до американських обставин життя та його духового підсоння та, здебільша, живемо своїм окремішним стилем життя в гурті своїх земляків, у кліматі свойго ґетта. І він, і ми тужили (й тужимо) за батьківщиною, де ми залишили свою молодість, свої спогади та своє духове коріння.

Але є певна різниця між нами та такою великою, технічно-науковою індивідуальністю, як Степан Тимошенко, що без достатнього знання англійської мови та мимо своєї добровільної ізоляції від американського довкілля, зумів вирости понад голови свого оточення та внести цінний вклад свого таланту до скарбниці вселюдської культури.

Степан Тимошенко народився в 1878 році в Шпотівці, Конотопського повіту, полтавської Губернії, де його батько Прокіп доробився, як землемір, великого майна на парцеляції панщизняних маєтків. Його мати була польського роду (з дому Сарновська), але говорила чудово по-українськи та читала вечером його батькові Кобзаря. Крім нього, було ще 2-ох молодших братів і дві сестри. Батько усім дітям дав високу освіту та не щадив грошей на поглиблювання їх знання за границею.

Мрією Степана Тимошенка було стати залізничним інженером. Тому по закінченні математично-природничої гімназії в Ромнах, вписався в 1896 році до Інституту Шляхів в Петербурзі, що вважався тоді найкращою, високою, технічною школою в російській імперії.

Тимошенко, проте, був розчарований тією школою, вважаючи, що вона стоїть позаду західньоевропейських шкіл. До цього погляду причинився, у великій мірі, проф. Політехнічного Інституту в Петербурзі, Віктор Кирпичев, з яким заприязнився Тимошенко, що працював, як інструктор механічної ляболаторії в цьому Інституті. Кирпичев викладав прикладну механіку, в якій брав до уваги найновіші осяги науки в Західній Европі. За його спонукою Тимошенко почав студіювати технічно-наукові праці англійських та німецьких вчених, а навіть вивчати їх мови. Велике, між іншим, враження на молодого Тимошенка зробила книжка англійського вченого Рейлі „Теорія звуку", що стала для нього основою для розвитку нової теорії та варіяційного методу обчислювання напруґі коливань з питань міцности й стійкости пружних тіл. Другим англійським ученим, що полонив розум молодого Тимошенка, був Тейлор, проф. Кембриджського університету.

Заохочений вислідами студій осягів західньоевропейських учених, він вирішив поїхати в подорож до Европи, щоб пізнати особисто великих вчених та запізнатися з їх методами праці, науковими дослідами та організацією ляборaторій.

Перша нагода, щоб побачити „вікно" Европи, стала дійсністю під час Світової вистави у Франції, в 1900 році. На тій Виставі виставлено, між іншим, вперше, славну, сталеву вежу інж. Айфеля, що й досі не перестала бути одною з найбільших туристичних атракцій та символом самого міста Парижу. На цю виставу вибрався Тимошенко з групою студентів свого Інституту. По дорозі вони оглянули Німеччину, Францію, Австрію та Швайцарію та найважливіші технічні споруди тих країн. Західня Европа зробила на Тимошенка приголомшиве враження. В порівнянні з нею, Росія видавалася йому, під кожним оглядом, назадницькою та провінційною.

По завершенні студій, Тимошенко проводив вакації, майже кожного року, в Европі, головно в Мюнхені та Ґеттінґені, де він відвідував постійно, як студент-госпітант, виклади проф. Фепля та проф. Прандтля. Щоб підвищити свої наукові кваліфікації, Тимошенко вирішив зробити докторат з прикладної механіки у проф. Прандтля, в Ґеттінґен університеті. Темою його дисертації була: „Боковий вигин 2-таврових бальок", над якою почав серйозно працювати. На жаль мусів цю працю, несподівано перервати, щоб перебрати катедру „Міцности матеріялів" в Київськім Політехнічнім Інституті, в якому дістав номінацію на професора.

Але Тимошенко не загрів там довго місця, бо через непередуману піддержку петиції студентів, що домагалися більших академічних свобід, його звільняють з праці, і він, впродовж 4-ох років, стає безробітним, без змоги працювати в якійнебудь Високій школі російської імперії.

В тому найважчому періоді його життя, Тимошенко одержує, несподівано, золоту медалю та високу грошеву нагороду ім. інж. Журавського за свою наукову працю „про застосування методи Рейлі-Ріца для розв'язки проблем стабільности мостів".

Ця грошева нагорода дає йому змогу продовжувати свої студії в Ґеттінґен університеті, де він вписується на виклади теорії пружности у проф. Клайна, гідродинаміки у проф. Фойгта та еродинаміки у проф. Прандтля.

Цей безупинний голод знання та снага підносу до наукових вершин, поставили Степана Тимошенка серед найкращих учених світу в галузі опору матеріялів та прикладної механіки.

В 1913 році Міністерство освіти реґабілітує Тимошенка та призначує його професором міцности матеріялів в Петербурзі, де він залишається до большевицької революції.

В 1918 р. Тимошенко переїжджає до Києва, де стає свідком творення молодої української держави та її парляменту Української Центральної Ради, а пізніше Гетьманату, для якого він зорганізує Всеукраїнську Академію Наук у Києві.

Тимошенко береться дуже ентузіястично за те діло, спільно з проф. Вернадським, проф. Туган-Барановським та проф. Кримським. Крім цього, на запрошення Ради Професорів Київської Політехніки, він переймає свою давню катедру міцности матеріялів.

(Продовження буде)

Філядельфійська Митрополія закликає до молитов і участи в римських святкуваннях

Філядельфія, Па. — Український Католицький Митрополичий Ординаріят розіслав на адреси парафій і до української преси окремий заклик у справі римських святкувань — 50-річчя Синоду Української Католицької Єрархії, 40-річчя єпископської хіротонії Блаженнішого Патріярха Йосифа, 10-річчя побудови св. Софії, які, як відомо, розпічнуться там від 20-24 вересня. У заклику говориться:

У днях 21-23-го вересня ц. р. у Римі відбудуться врочистості:

1 для вшанування 50-ліття Синоду Української Католицької Єрархії, який відбувся у Вічному Місті під проводом Слуги Божого Андрея, Митрополита Львівського. Участь у цьому Синоді взяли Владики: Галицької Митрополії, Закарпатської Церковної Провінції, Югославії, Америки й Канади.

2 в пошану 40-ліття єпископської хіротонії нашого Блаженнішого Верховного Архиєпископа й Кардинала Йосифа.

3 для відзначення 10-ліття побудови у Римі на славу Богові собору Пресвятої Премудрости.

Наші Владики й частина вірних поїдуть до Риму, щоб бути учасниками згаданих урочистостей. Однак, загал вірних не зможе бути прочанами до святих місць Риму, щоб узяти участь у святкуваннях. Тому просимо Високопреподобних і Всечесних Отців: відслужити в неділю, 23-го вересня ц. р. Божественну Літургію в намірені Блаженнішого Отця Йосифа; заохотити вірних, щоб у молитовному єднанні з цьогорічними прочанами до риму благали у Господа щедрих ласк для нашої Церкви й народу; звернутися із закликом до вірних, щоб з нагоди цих щасливих роковин скласти щедрий дар любови для Блаженнішого Верховного Архиєпископа. Зібрані пожертви просимо переслати до митрополичого Ординаріяту.

Філядельфія, 1-го вересня 1979 р.

Від Митрополичої Канцелярії о. монс. Стефан Тиханський, Адміністратор

В Анґолі похоронено президента Нето

Люанда, Анголя. — Після багатолюдних похоронів президента Анголі Агостіна Нето його тіло вміщено у саркофаг із скла і каменя та перевезено до Народного палацу у цьому столичному місті.

Як уже інформовано, Нето, який за життя спілкувався з Москвою та здобув перемогу у громадянській війні при допомозі кубинського війська, помер минулого тижня у Москві після операції пістряка.

Після похоронів державне радіо повідомило, що правлячий Народницький Рух за звільнення Анголі вирішить справу виборів нового президента після 45-денної жалоби. Міністерство внутрішніх справ остерегло населення перед „посиленими атаками ворогів".

Ню Йорк приготовляється...

(Закінчення зі стор. 1)

той сам час, в осідку Патріярха Йосифа у Римі відбудуться величаві святкування, у яких візьмуть участь майже всі наші Владики, священики і багато прочан з різних місць українського поселення. Очевидно, не всі будуть мати нагоду і спроможності взяти безпосередню участь в цих святкуваннях. Щоби широкі кола нашої громади могли належно відзначити ці святкування, ми повинні в ці дні хоча символічно й молитовно з'єднатись з нашими учасниками у Римі, а після цього улаштувати відповідні святочні імпрези на місцях.

Відділ Українського Патріярхального Товариства у Ню Йорку плянує окремим вечором відзначити ці історичні ювілейні дати нашої Церкви. Заплановано такий святочний вечір улаштувати 17-го листопада з відповідною мистецькою програмою. Під час цих святкувань у мистецькій частині виступить Павло Плішка, відомий співак-бас Метрополітальної Опери, з яким наша громада вже знайома, виступить заслужений хор „Думка" й інші. Під час цього буде коротка промова і деклямація. Заплановані святкування відбудуться в залі Купер Юнійон, при третій евеню і сьомій вулиці. Весь прихід з цього концерту є призначений на Патріярший Фонд.

Ця ювілейна імпреза, себто святкування призначені не лише для цього, щоби вшанувати нашого Патріярха Йосифа, але щоби також поруч з тим відсвіжити в нашій пам'яті ці історичні факти нашої Помісної УКЦеркви, що про деякі з них на протязі десяток років призабуто. Тому закликаємо наше громадянство взяти безпосередню участь у цих небуденних святкуваннях, що відбудуться в суботу, 17-го листопада в Ню Йорку. Для цього можна буде заздалегідь купити квитки у наших крамницях.

Я горджусь званням „Міс Союзівки"

(Слово минулорічної „Міс Союзівки" Оксани Кондрат)

Минулорічна „Міс Союзівка" Оксана Кондрат

Якраз рік тому, я пережила один з найкращих моментів у моєму житті, тоді, коли мене проголошено „Міс Союзівкою 1979 року" Пригадую як зі сльозами радости я приймала китицю рож від п-і Квітки Стецюк та корону від уступаючої Міс Союзівки Арети Ракочої. Хвилина ця незабутня і назавжди залишиться у моїй пам'яті.

Так, нема то як на Союзівці! Союзівка — це той клаптик української землі, де в дружній атмосфері можна перевести вакації. Це той острівець, на якому у вільний час зустрічаються маси українського громадянства. Це магнет, до якого прямують відвідувачі шляхами зі всіх частин нашого континенту. Я горда з того, що я мала нагоду репрезентувати таку чарівну оселю.

У зв'язку з моєю ролею я старалася виповнити всі мої завдання, які я обіцяла сповнити, приймаючи мою корону; виступала на імпрезах, пов'язаних з 85-річчям Українського Народного Союзу та брала участь у громадських святкуваннях.

Уступаючи, сердечно дякую Екзекутиві Українського Народного Союзу, а зокрема головному предсідникові цієї установи д-рові Іванові Флисові за приязне ставлення до мене. Немає у мене також слів, якими я могла б висловити мою подяку панові директорові Квасові за його опіку та гостинність. Дякую Вам із глибини мого серця. А Вам, дорогі гості, дякую за увагу.

Новообраній Міс Союзівці бажаю багато щастя в наступному році... Вірю, що вона зазнає так само багато приємности та уваги, як і я.

30-річчя Осередку СУМ-А в Чікаґо

У жовтні 1949 року група сумівців, що прибула з Европи і поселилась у Чікаго, створила Осередок Спілки Української Молоді америки, вибравши за свого Патрона першого голову СУМ-А в Україні М. Павлушкова. Оформити Осередок в місцевій владі допомогли д-р М. Сіменович та д-р І. Смук. Нові обставини, незнання мови, законів і порядків не стали на перешкоді сумівцям в праці. А праця була велика, і з набуттям власної домівки вона стала набирати організаційних форм: постає мішаний хор, театральний гурток, духова оркестра, спортові ланки як: копаного м'яча, легкої атлетики, відбуванки та інші.

Із хвилиною зорганізування юнацтва СУМ-А виникають проблеми окремих кімнат для навчання юнацтва та місця для таборів. Управа Осередку робуть енергійні заходи і купує більший дім, а згодом 160-акрову оселю. По короткому часі кількість юнацтва перевищила дійсних членів. У 60-их роках членство Осередку, юнацтво і дійсні члени, доходить до 700. До праці зі сумівською молоддю приходять працювати такі мистецькі сили, як: сл.п. про О. Плешкевич, сл.п. проф. П. Зінченко, сл. п. проф. І. Повалячек, проф. І. Барабаш, та пані М. Шуть та проф. В. Дзуль.

Кожного дня в домі СУМ-А відбували сходини 5-6 роїв юнацтва зі загальною кількістю 70-80 осіб, де вивчали предмети українознавства. Осередок стає найбільшою клітиною організованої української молоді у вільному світі. Велика українська громада в Чікаґо не відбула ні однієї загально-національної імпрези, де б не брали активної участи самодіяльні одиниці Осередку. Та після піднесення, прийшло сповільнення. Переселення українських родин на передмістя, календарні справи, загальне сповільнення у громадській праці по наших громадах — від'ємно відбились на праці Осередку. Та з початком 70-их років приходять до праці з молоддю нові сумівські мистецькі сили і праця знову активізується. Відновлено і побільшено юнацький хор „Ватра", диригент його — О. Ференц, зорганізовано хор дружинників СУМ „Гомін", диригент — М. Гаврилюк. Кілька років тому заангажовано хореографа Е. Літвінова, новоприбулого з України, і створений танцювальний ансомбль „Україна" і духова оркестра виступили з новим репертуаром під керівництвом С. Яхнеса.

Коли поглянути скільки річних концертів, вистав, академій, вишкільних таборів, поїздок на Здвиги СУМ-А, поїздок спортових груп, демонстрації в обороні українських політв'язнів, виступів самодіяльних груп перед американською публікою відбуто напротязі 30-ох років, щойно тоді можна оцінити проароблену працю!

Праця Осередку на відтинку виховання юнацтва, плекання українського мистецтва та суспільно-громадському є колосальною. За 30 років через систему юнацьких ройових сходин, вишкільних таборів та 5 юнацьких іспитів, пройшло кілька тисяч української молоді і де б вони, ці молоді люди, не жили, знання про Україну в них залишилося. Під цю пору на провідних становищах у суспільно-громадському і церковному житті можна бачити молодих людей, що пройшли сумівську школу. Кожному відоме, що одним із головних завдань СУМ-А є виховати і підготовити молодь до праці на користь українського народу, наших громад, недолею розкинених по всьому світі. І на цьому відтинку Осередок СУМ-а ім М. Павлушкова в Чікаго вив'язався знаменито за час свого існування. Тому в 30-ту річницю існування і багатогранної та плодотворчої праці бажаємо з успіхом продовжувати цю дуже корисну і так потрібну працю.

М. Яременко

Резиґнація президента Афганістану

Ню Делі, Індія. — Президент Нур Мохаммед Таракі зрезиґнував з президентури Афганістану та провідництва урядової партії, згідно з повідомленням державного радіо в Кабулі.

62-річний Таракі повідомив, що причиною його резиґнації є поганий стан здоров'я. На його місце прийшов 50-річний прем'єр-міністер Гафізуляг Амін. Таракі, хоча комуніст, був менше радикальним ніж його політичні товариші, які допомогли йому прийти до влади в квітні 1978 року, після повалення уряду Мохаммеда Давда.

Амін, який був студентом в Колюмбійському університеті в Ню Йорку на стипендії Американського Агентства для Міжнародного Розвитку, є твердим комуністом.

Загально вважають, що Амін примусив Таракі зрезиґнувати, знаючи що він, Амін, буде його наступником. Таракі, який працював як перекладач в Американській Амбасаді в Кабулі, заявив на засіданні Афганської Революційної Ради, що „погане здоров'я та виснаження нервової системи" примушують його до уступлення із президентури та провідництва партії.

Просовєтський режим від самого початку був ослаблений роздором в Народній партії та повстанським рухом мусулманських племен, які тепер котролюють більше чим половину країни.

Дипломатичні кола в Кабулі повідомляють, що партійні товариші Аміна посуджують його в „грубій поведінці" та в тому, що він оточився шпигунами і донощиками, і часто є в конфлікті з кабінетом. Президент Таракі, перед своєю резиґнацією, усунув полк. Аслямa Ватанджара, міністра внутрішніх справ, та полк. Шейлджана Маздурі-яра, міністра прикордонних справ, правдоподібно на домагання Аміна. Дипломатичні джерела не подають, чи ці усунення мають будь-який зв'язок з приходом до влади Аміна, але відомо, що полк. Ватанджар дуже популярний в армії, і що він міг би бути загрозою для Аміна.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВЕРНЕҐА ОЛЕКСІЙ, член УНС Відд. 153 Т-ва ім. Луки Мишуги у Філядельфії, помер 26 лютого 1979 р. на 76-му р. життя. Нар. 1903 р. в Кіровограді в Україні; членом УНС став у 1968 р. Залишив у смутку дружину Федорію, дочку Віру Савчин з чоловіком Володимиром, внуками та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 1 березня ц. р. на цвинтарі у Вілімстави.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АДАМ ПАПРОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 59 Т-ва Українська Січ в Бріджпорті, Конн., помер 20 січня 1979 р. на 57-му р. життя. Нар. 1922 р. в Зах. Україні; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку ближчу і дальшу родину в Україні і братову в Америці. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Стратфорді, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Сливінський, секр.

ФРАНЦІШКА ПЕТРІВ, членка УНС Відд. 423, померла 14 березня 1979 на 72-му р. життя. Нар. 1906 р. в Україні; членкою УНС стала в 1954 р. Залишила у смутку Володимира, Стенлі і Михайла з родинами. Похорон відбувся 17 березня на цвинтарі св. о. Николая в Чікаґо.

Вічна Їй Пам'ять!
С. Крайник, секр.

СТЕФАНІЯ СТЕТКЕВИЧ, членка УНС Відд. 240 Т-ва ім. Е. Коновальця в Клівленді, померла 21 лютого 1979 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Дібце, Бережани; членкою УНС стала в 1959 р. Залишила у смутку дочку Аду Глоговську, двох внуків, сестру Ольгу Климко в Нюарку та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі свв. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Кігічак, секр.

РОМАН КУРПЯК, член УНС Відд. 131 ім. митр. А. Шептицького в Чікаґо, помер 25 грудня 1978 р. на 81-му р. життя. Нар. 1897 р. в Україні; членом УНС став у 1958 р. Залишив у смутку дружину Евгенію та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаґо.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЮРІЙ ТЕОДОРОВИЧ, член УНС Відд. 423 в Чікаґо, Ілл., помер 8 лютого 1979 р. на 73-му р. життя. Нар. 1906 р. в Україні; членом УНС став у 1957 р. Залишив у смутку дружину Пелагію та дочку Оксану. Похорон відбувся 13 лютого ц. р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Крайник, секр.

МИХАЙЛО ҐРИНЮК, член УНС Відд. 257 в Лос Анджелес, Кал., помер 5 січня 1979 р. на 79-му р. життя. Нар. в Зах. Україні; членом УНС став у 1938 р. Залишив у смутку сина, невістку і дві внучки. Похорон відбувся на цвинтарі Форест Лови Голлівуд Гіллс, Каліф.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Сильчак, секр.

ВАСИЛЬ МАНЬКО, член УНС Відд. 153 ім. Луки Мишуги у Філядельфії, помер 27 лютого 1979 р. на 47-му р. життя. Нар. 1931 р. в Добромилі, Україна; членом УНС став у 1972 р. Залишив у смутку дружину Софію, синів: Василя і Марка, сестри: Евгенію, Катерину і Стефанію з родинами, брата Андрія, шваґра Теодора Дуду з родиною та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 3 березня [illegible] Марії на Факс Чейс, у Філядельфії.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 15

Централя українських Кооператив Америки, Чікаґо	$ 50.00	С. Островський, Джерзі Сіті	5.00
д-р І. Флис, Рослин	26.10	А. Павлічка, Н. Вейлс	5.00
Із збібрки в пам'ять бл. п. Лідії Ключник	20.00	Л. Петрі, Чікаґо	5.00
В. Серкавці, Чікаґо	20.00	І. Присташ, Ветлегем	5.00
д-р Я. Стахів, Ель Кайон	20.00	З. Прокіп, Чікаґо	5.00
А. Галуха, Ню Йорк	15.00	А. Ромас, Ля Саль	5.00
С. Маркович, Філя.	15.00	Е. Савчук, Міллвілл	5.00
д-р М. Новосад, Елжін	15.00	д-р І. Сєрант, Ню Йорк	5.00
О. Цап, Коламбус	15.00	П. Слотюк, Філядельфія	5.00
П. Андрущенко, Бессемер	10.00	В. Стечак, Елкінс Парк	5.00
П. Головешко, Скандинавія	10.00	С. Стешин, Флашінґ	5.00
П. Микуляк, Вілмінґтон	10.00	В. Сулжинський, Апо, Н. Й.	5.00
В. Сабат, Міссісауґа	10.00	С. Торбин, Картерет	5.00
І. Юсип, Гейзелвуд	10.00	З. Туркало, Орендкбурґ	5.00
В. Яремчук, Парк Рідж	10.00	Г. Філь, Детройт	5.00
В. Натина, Ню Йорк	8.70	В. Цяпа, Кергонксон	5.00
Ю. Вортник, Ірвінґтон	6.00	д-р Г. Шиманський, Торонто	5.00
І. Андревшетско, Перт Амбой	5.00	Г. Шпанкин, Спрінґфілд	5.00
З. Антоняк, Пасадіна	5.00	Д. Е. Юркевич, Ракфорд	5.00
Архиепископська Канцелярія, Вінніпеґ	5.00	О. Яворська, Вруклин	5.00
С. Влажків, Торонто	5.00	І. Д. Яремко, АПО, Н. Й.	5.00
М. Войко, Ню Канан	5.00	Е. Ярош, Смовк Ройс	5.00
С. Врезіцька, Ню Гейвен	5.00	І. Данківський, Філядельфія	4.95
І. Возьний, Вілмінґтон	5.00	Л. Нагнибіда, Ірвінґтон	4.00
В. Гаєвий, Джерзі Сіті	5.00	С. Влагий, Торонто	3.64
М. Гарматюк, Монтреаль	5.00	Я. Мулик, Морріс Тавншіп	3.45
В. Іванчук, Вітіср	5.00	В. Натина, Ню Йорк	3.45
В. Кендус, Вруклин	5.00	Л. Натина, Ню Йорк	3.45
І. Кецмур, Рослíндел	5.00	М. Красножоний, Ірвінґтон	3.00
П. Кірик, Ст. Лорент	5.00	М. Кузув, Сомерсет	3.00
д-р М. Коленський, Чікаґо	5.00	М. Москаль, Етобікок	3.00
І. Т. Колодій, Вронкс	5.00	д-р Й. В. Остап, Мінеаполіс	3.00
І. Коман, Воффало	5.00	о. Я. Федик, Трентон	3.00
В. Королишин, Гонолюлю	5.00	Д. Мацьків, Воффало	2.65
К. Креденсор, Сан Ансельмо	5.00	М. Антошик, Гастінґс он Гадсон	2.00
Р. Куліш, Доляр Дес Ормо	5.00	І. Вабяк, Філядельфія	2.00
д-р З. Д. Кунцьо, Вейсайд	5.00	о. І. Веркута, Врукгевен	2.00
І. Кушнір, Гемтремк	5.00	А. Боґдановіч, Маямі	2.00
М. Левицький, Маямі Віч	5.00	К. Ґрабовецький, Трентон	2.00
Ф. Лопер, Санта Інез	5.00	М. Дзядик, Вірджінія Віч	2.00
М. Луґовіч, Бріджпорт	5.00	О. Малащук, Пассайк	2.00
о. Л. М. Любинський, Дженкінтавн	5.00	Й. Мороз, Ляшін	2.00
К. Мандзенко, Чікаґо	5.00	В. Сербу, Чікаґо	2.00
Д. Менік, Каноґа Парк	5.00	М. Серфін, Рамсон	2.00
П. Нестеренко, Літтл Рак	5.00	В. А. Служала, Ріджвуд	2.00
М. Обрусняк, Ню Йорк	5.00	В. Чубата, Філядельфія	2.00
Е. Олейник, Філядельфія	5.00	Ю. Вараник, Воррен	1.50
		Е. Стефурак, Чікаґо	1.50
		М. Зозуля, Вруклин	1.00
		Е. Когут, Вунсакет	1.00
		Н. Матіїв, Рочестер	1.00
		Е. Г. Сенишин, Монтреаль	1.00
		М. Щурко, Гантінґтон Парк	1.00

ЩЕ ПРО СВЯТКУВАННЯ В ЛІГАЙТОНІ

Тому, що під наголовком „Симон Петлюра і 50-річчя ОУН" звітодавець не подав повної програми, яка відбулась на зеленій площі перед пам'ятником Олега Ольжича, дозвольте мені, як слухачеві тієї програми доповнити наступними рядками:

...Відкривши урочистість прославлення цих двох річниць коротким вступним словом, голова ЦУ ОДВУ проф. д-р Б. Гнатюк попросив до виголошення декламації, присвяченої сл. п. Симонові Петлюрі п. з. „Сім Літер", п-ну Маріянну Михайлюк, яка з великим відчуттям символіки вірша сім літер: Україна-Петра і сім куль...) впровадила слухачів у святочний настрій.

Щойно потім п. інж. Петро Байбак, колишній політичний в'язень сталінського й гітлерівського режимів в Україні, виголосив надзвичайно добре опрацьоване слово.

Далі в програмі п'ять обдарованих декляматорськими здібностями сестер: Уляна, Оля, Маріянна, Оксана і Марта Михайлюк прорецитували монтаж поезій присвячений цим роковинам. Присутні щедрими оплесками нагородили їхній виступ, а щойно тоді другий промовець, гість з Канади, Анатолій Криворучко скристалізував історію, генезу, ролю, вагу і значення ОУН у новітній українській історії і т. д.

Ці радки пишу на те, щоб молоді, яка проявляє стільки ініціятиви і труду ми все давали признання і піддержку, а не „підтинали крильця".

Микола Кавка